

PROPOSTA DE PROTOCOL D'ACTUACIÓ LABORAL DE PROTECCIÓ DAVANT DEL COVID-19

CONSIDERACIONS GENERALS

Què és el coronavirus?

Els coronavirus són virus amb embolcall lipídic que es transmeten principalment per via respiratòria en gotes de més de 5 micres i per contacte directe amb les secrecions respiratòries.

Alguns dels procediments que generen aerosols poden incrementar el risc de transmissió del coronavirus.

La malaltia produïda per aquest virus s'anomena COVID-19. Els símptomes poden trigar entre 1 i 14 dies en aparèixer, encara que normalment triguen entre 5 i 6 dies.

Els símptomes més comuns són febre, tos i sensació de falta d'aire, i en alguns casos es pot presentar congestió nasal, mal de coll, símptomes digestius com diarrea i dolor abdominal o pèrdua d'olfacte i de gust.

Com es transmet?

El virus es pot transmetre per dues vies; o bé per contacte directe amb les secrecions respiratòries d'una persona malalta (provinent de tos o esternut) o indirectament, per tocar-se amb les mans contaminades la boca, nas o ulls.

Quin risc d'exposició tenim a l'entorn laboral?

Es pot diferenciar entre dos grups alhora d'avaluar el risc d'exposició al virus. Aquells que directament estan exposats per els condicionants propis de la seva activitat laboral (específics) i aquells que estan exposats al virus per el contacte amb l'entorn social (genèrics). Aquest segon grup el risc de contagi, tot i estar en l'entorn laboral el podem considerar de salut pública general.

Col·lectius específics?

Escenaris de risc d'exposició al coronavirus en l'entorn de la pròpia activitat laboral.

Exposició de risc	Exposició de baix risc	Baixa probabilitat d'exposició
- Personal sanitari assistencial i no assistencial que té cura d'una persona simptomàtica. - Tècnics de transport sanitari si hi ha contacte directe, si hi ha contacte amb la persona simptomàtica traslladada. - Tripulació de mitjans de transport que atenen durant el viatge una persona simptomàtica procedent d'una zona de risc. - Situacions en les que no es pot evitar un contacte pròxim en el treball amb una persona simptomàtica.	- Personal sanitari l'activitat laboral el qual no inclou un contacte pròxim amb una persona simptomàtica, per exemple : acompanyants en el trasllat – zeladors – camillers – treballadors de la neteja. - Personal de laboratori responsable de proves de diagnòstic biològic. - Personal no sanitari que tingui contacte amb material sanitari, o matèria orgànica. - Ajuda a domicili de contactes assintomàtics.	- Treballadors/es amb atenció al públic . - Personal administratiu. - Tècnics de transport sanitari amb barrera col·lectiva, sense contacte directe amb el pacient. - Conductors de transport públics. - Personal de seguretat. - Policies. - Bombers i personal de salvament

Col·lectius genèrics?

Resta d'activitats laborals no incloses en els col·lectius específics esmentats en el quadre anterior. La seva exposició al coronavirus pot venir donada pel contacte amb altres persones del seu entorn laboral però no vinculades al desenvolupament de la seva activitat laboral. Per exemple, un operari d'una planta industrial pot entrar en contacte amb el virus a través d'una taula del menjador contaminada, fet que no té res a veure amb el seu procés productiu.

Adicionalment, cal tenir en compte que per les persones que compleixen amb els criteris que s'indiquen tot seguit, s'hauria de considerar l'extensió del seu confinament: diabetis, malaltia cardiovascular, malaltia renal crònica, immunodeficiència, càncer en tractament actiu, embaràs o ser major de 60 anys.

Quins riscos hi ha en l'aixecament del període de confinament decretat per l'Estat?

El virus seguirà actiu i fins que un % elevat de la població no estigui immunitzada o no es disposi de vacuna, els brots de contagi poden repetir-se recurrentment, previsiblement cada vegada amb menys intensitat, però igualment mantenint un estrès important sobre el sistema sanitari, el qual trigarà a recuperar la normalitat

Per tant, prendre totes aquelles mesures que estiguin a l'abast és una responsabilitat individual, de les organitzacions i de la comunitat en general, i consegüentment, cal extremar les precaucions a tots nivells.

La modificació del Real Decret 6/2020 del 10 de març, a través de la disposició final primera del Real Decret 13/2020 del 7 d'abril, fa explícita la responsabilitat de l'empresari/empresària en cas de contagi atribuïble a l'empresa o en *in itinere*, fet que pot conduir a considerar la contingència com a situació assimilada a accident de treball. En aquest sentit, hi ha certa controvèrsia al semblar que aquesta assignació de responsabilitat no aplica en cas de pandèmia.

Davant d'aquesta incertesa, es recomana a les empreses i autònoms que requereixin als seus Serveis de Prevenció de Riscos Laborals quins són els Plans d'Actuació i Contingència específics a implementar en la situació derivada del Covid19, així com a les respectives Mides Laborals les solucions per garantir la salut dels treballadors/es. En ambdós casos cal que la comunicació sempre sigui per escrita.

Amb la voluntat de complementar i mai substituir el deure d'aquests proveïdors de serveis de prevenció i salut, tot seguit s'ofereixen un seguit de pautes bàsiques a implementar entretant no es rebi resposta d'aquests.

MESURES PER EVITAR EL CONTAGI - PLA DE CONTINGÈNCIES

Establir un Pla d'actuacions i contingències que s'adapti a cada empresa tenint en compte les seves característiques (nombre de treballadors/es, tipus d'activitat productiva, etc.).

Aquest pla ha de contemplar una seguit de mesures que classifiquem en: mesures organitzatives, mesures ambientals i mesures de protecció personal.

Mesures organitzatives

- Designar un responsable dins l'organigrama de l'empresa, amb independència del nombre de treballadors/es, que gestioni el Pla de Contingències (coordinar les diferents mesures establertes, vetllar per el seu funcionament, formar als treballadors/es, estar atent a possibles canvis i erigir-se en el referent en aquest àmbit).
- És imprescindible preparar-se per al retorn a l'activitat econòmica i laboral de forma presencial dotant-se de kits de seguretat i higiene especials: termòmetres, mascaretes quirúrgiques per tot el personal i FFP2 per personal amb més risc o les feines que ho requereixin, gels hidro-alcohòlics, guants si són necessaris ...
- Establir un canal de comunicació àgil per aconseguir que tots els treballadors/es tinguin la informació i formació adequada i necessària (fet que comportarà un nivell de tranquil·litat en l'entorn laboral molt a tenir en compte). Crear punts de difusió d'informació visual als centres de treball.
- Informar a tots els treballadors/es de l'estratègia i els procediments a seguir.
- Contemplar la possibilitat d'implantar el teletreball en tots aquells casos que sigui possible.
- Implementar un Full d'Autodeclaració voluntària a emplenar pels treballadors/es al respecte de simptomatologia prèvia, contactes estrets previs o d'altres (annex 1).
- Prendre la temperatura corporal als treballadors/es abans d'accedir a l'espai de treball, si aquesta supera els 37°C retorn al domicili i esperar evolució. En el cas que no sigui possible prendre la temperatura a l'empresa demanar al treballador/a que ho faci al seu domicili abans de dirigir-se al lloc de treball. En cas que superi els 37°C que ho comuniqui al responsable designat.

- Implementar les mesures necessàries per minimitzar el contacte entre els treballadors/es i entre aquests i els potencials clients o públics que pugui concórrer al seu espai de treball :
 - Establir uns torns de treball per tal de reduir la quantitat de treballadors/es en un mateix espai (entre els diversos torns realitzar una desinfecció de l'espai de treball), garantint el distanciament social i la reducció de contactes.
 - Adaptar l'espai de treball per garantir una distància mínima de seguretat de 1,5-2,0 metres (separar taules, col·locació de separadors, canvis d'ubicació d'espais de treball, etc).
 - Evitar reunions i formacions grupals sempre que sigui possible. Realitzar-les a distància o deixar-les per més endavant.
 - Reduir la circulació dins les instal·lacions o edifici de l'empresa.
 - Desplaçar-se per motius laborals només quan sigui estrictament necessari i no hi hagi una opció alternativa (videoconferència, mail, trucada, etc).
 - En espais d'atenció al públic limitar l'aforament a una persona per cada 10 m².
 - Portar un control de persones exposades i d'incidents per exposicions.
- En el cas que una empresa externa hagi de realitzar un servei a les nostres instal·lacions s'haurà de consultar a aquesta empresa si el personal que vingui ha estat en una zona de risc en els darrers 14 dies o en contacte amb persones que siguin un cas possible o confirmat de COVID-19:
 - a) En cas negatiu, actuació ordinària seguint les mesures preventives indicades en els apartats anteriors.
 - b) En cas de dubte es recomana no realitzar el servei extern.
 - c) En cas de positiu es cancel·la el servei.

Mesures ambientals

- Demanar als responsables del servei de neteja que implementin un Pla específic de neteja i desinfecció acord amb la situació actual i per els diferents espais de treball (espais de producció, espais d'oficines i espais d'atenció al públic). Aquest pla ha de

contemplar la neteja i desinfecció al llarg de la jornada (mínim a l'inici i entre els diferents torns de treball).

- Serà d'especial neteja aquells espais o elements comuns (accessos, poms, punts de marcatge, vestuaris, menjadors, etc.)
- Ventilació natural (si és possible).
- Revisió i neteja dels equips d'aire condicionat i/o ventilació.

Mesures de protecció personal

L'empresa ha de dotar als treballadors dels diferents elements de protecció i higiene necessaris per seguir les mesures establertes en el pla de contingència (mascaretes, solucions desinfectants, etc.).

L'empresa ha de formar als seus treballadors/es pel que fa a la correcta utilització dels equips de protecció individual.

És recomanable que tots els treballadors vagin equipats amb mascaretes, les de tipus quirúrgic són suficients per la majoria dels casos, només en aquelles situacions on el risc de contagi és elevat s'utilitzarà mascaretes FFP2.

En el cas de personal d'alt risc de contagi s'hauran de subministrar guants i en els alguns casos fins i tot bates de protecció (al ser situacions molt específiques, aquestes mesures ja han d'estar contemplades en les avaluacions de riscos de cada lloc de treball).

- Quan s'arriba al lloc de treball el primer que es fa és rentar-se les mans amb aigua i sabó (anteriorment s'haurà format al personal per tal que realitzin la higiene de mans seguint el procediment adequat). Fer-ho recurrentment.
- Abans d'entrar a l'office o al menjador cal rentar-se les mans amb aigua i sabó.
- S'ha d'evitar el contacte de les mans amb la cara.
- Mentre no s'entri en contacte amb matèria orgànica es poden utilitzar solucions hidro-alcohòliques per desinfectar les mans (fins a cinc vegades entre rentat i rentat).
- Si algun treballador/a presenta símptomes compatibles amb la infecció de COVID-19 haurà de confinar-se al seu domicili, trucar al 061 i seguir les indicacions de l'autoritat sanitària.
- Recordar que cal mantenir els hàbits de higiene i seguretat (distanciament social, ús de mascareta, confinament) no només a la feina sinó també fora de l'espai laboral.

- S'aconsella que els objectes personals (ulleres, telèfons fixos, mòbils -evitar compartir-los-, teclats i ratolí, comandaments a distància, claus) siguin desinfectats sovint. Una opció és fer-ho amb alcohol de 70º (el venut habitualment a les farmàcies és de 96º), partint de 70 ml d'aquest i afegint-hi aigua -preferentment destil·lada- fins a 100 ml, després d'agitar, obtenim una solució idònia per dur a terme la neteja.
- Altres recomanacions:
 - ✓ Procurar que els desplaçaments al lloc de treball, sempre que sigui possible, es realitzin de forma individual per evitar contactes entre treballadors/es.
 - ✓ Higiene respiratòria (tossir al colze no a la mà, utilitzar mocadors d'un sol ús).
 - ✓ Ungles tallades i cuidades
 - ✓ Evitar l'ús d'anells, polseres, rellotges de polsera i altres elements similars.
 - ✓ Portar el cabell recollit o protegit.
 - ✓ Evitar l'ús de lentilles.
 - ✓ Evitar l'ús de maquillatge o altres productes que puguin ser font d'exposició prolongada en cas de ser contaminats.
 - ✓ Instal·lació de l'aplicació STOP COVID19 CAT (<https://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/stop-covid19-cat/>)

ANNEX1- AUTODECLARACIÓ VOLUNTÀRIA:

L'objectiu d'aquesta declaració és reduir el risc de nous rebrots de la malaltia COVID-19 (coronavirus) i protegir la seva salut i la dels seus companys/es de feina. Aquest és un objectiu de tots i entre tots podem contribuir a **controlar aquesta pandèmia**. Per això, li demanem que respongui aquestes preguntes de forma **voluntària**.

Les dades recollides es tractaran de forma **confidencial**.

A) SÍMPTOMES I SIGNES

En els darrers 14 dies, ha presentat?:

- Febre ☐
- Sensació falta d'aire ☐
- Tos ☐
- Absència o disminució sentit del olfacte ☐
- Absència o disminució sentit del gust ☐
- Molèsties gastrointestinals o diarrea ☐
- Dolors musculars intensos ☐

B) ANTECEDENTS PERSONALS RELACIONATS AMB COVID-19

Ha estat diagnosticat/da d'infecció per coronavirus?: SI ☐ NO ☐

- Data diagnòstic: ____ / ____
Dia Mes

- Li varen fer una prova PCR per confirmar el diagnòstic? SI ☐ NO ☐

- Situació actual: Infecció activa ☐ En recuperació ☐ Curada ☐

○ Data curació: ____ / ____
Dia Mes

○ Li varen fer una prova PCR per confirmar la curació? SI ☐ NO ☐

C) CONTACTES DIRECTES AMB PERSONES AFECTADES AMB COVID-19

Ha tingut contactes directes (< 2 metres) i de més de 5 min amb una persona afectada amb COVID-19? SI ☐ ; NO ☐

○ Data d'últim contacte: ____ / ____
Dia Mes

○ Vostè ha seguit mesures estrictes d'aïllament: SI ☐ NO ☐

Signatura:

Signat (Nom i Cognoms):

Data:

Indicació de valoració mèdica:

- Apartat A:
 - Presència de qualsevol símptoma.
- Apartat B:
 - Situació activa o convalescent
 - Situació curada si han passat menys de 14 dies des de la curació
- Apartat C:
 - Contacte directe en els darrers 14 dies amb una persona afectada per la COVID-19. Més risc si no ha seguit mesures estrictes d'aïllament.